

Metadatadokumentation

Indikatorer för hållbar utveckling

16.1.1 Antalet mordoffer per 100 000 invånare	2
16.1.3 Andel av befolkningen som utsatts för fysiskt, psykologiskt eller sexuellt våld de senaste 12 månaderna.....	10
16.1.4 Andel av befolkningen som känner sig trygga när de är ute i det egna bostadsområdet	17
16.3.2 Häktade i väntan på dom som andel av den totala fängelsepopulationen	24
16.7.3(N) Valdeltagande totalt och i olika grupper (kön, ålder, inkomst och utbildning).....	29
16.9.1 Andelen barn under 5 år vars födsel har registrerats av en myndighet fördelat på ålder.....	34
16.10.2 Länder vars grundlagar garanterar allmänheten tillgång till information	38
16.a.1 Förekomst av oberoende institutioner som ansvarar för mänskliga rättigheter i enlighet med Parisprinciperna	41
16.b.1 Andel av befolkningen som uppger sig upplevt diskriminering eller kränkande behandling de senaste 12 månaderna baserat på diskrimineringsgrund under internationell folkrätt	42

Mål: 16. Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling

Delmål: 16.1 Avsevärt minska alla former av våld och dödligt våld överallt

Indikator: 16.1.1 Antalet mordoffer per 100 000 invånare

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Brottsförebyggande rådet.

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Jan Lundbeck, Brå, Enheten för rättsstatistik
E-post	jan.lundbeck@bra.se
Telefon	+46 (0)8 527 58 508

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Statistikens syfte är att ge en bild av nivån och utvecklingen av det dödliga våldet i Sverige, och används som underlag för forskning och utredning, granskning, uppföljning, analys- och planering, samt för allmän information. Vidare används statistiken för rapportering på internationell nivå till bl.a. EU:s statistiska organ Eurostat.

Indikatorn är global.

Datakällor:

Statistiken baseras på uppgifter om anmälda brott som polis och åklagare registrerat i sina ärendehanteringssystem. För granskning av uppgifterna inhämtas kompletterande uppgifter om de anmälda brotten från polis och åklagare, dels i form av kopior på brottsanmälan och slutredovisningsuppgifter och dels genom kontakter med utredande polis eller ansvarig åklagare vid behov. I förekommande fall hämtas även

domslutsuppgifter in från tingsrätterna. Därtill används befolkningsuppgifter från SCB:s statistikdatabas.

Tillgänglighet:

Statistiken över konstaterade fall av dödligt våld ingår i den officiella kriminalstatistiken och publiceras årligen den sista vardagen i mars på Brås hemsida;

<https://www.bra.se/statistik/kriminalstatistik/konstaterade-fall-av-dodligt-vald.html>

Indikatorn ingår även i ett nationellt indikatorset i Jämställdhetsmyndighetens uppföljning av den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Dessutom ingår indikatorn i den europeiska statistiken på området Crime and Criminal Justice som samlas in av Eurostat samt i andra internationella statistikinsamlingar såsom United Nations Survey of Crime Trends and Operations of Criminal Justice Systems (UN-CTS), United Nations Global Homicide report samt i ett indikatorset som utvecklats av the European Institute for Gender Equality (EIGE) för uppföljning av våld mot kvinnor i nära relation.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Populationen för statistiken över konstaterade fall av dödligt våld utgörs av samtliga händelser om mord, dråp, barnadråp, vållande till annans död och terroristbrott som anmälts och registrerats som brott hos de brottsutredande myndigheterna, och där det vid en manuell granskning kunnat konstateras röra sig om dödligt våld.

Objektet är anmälda brott där det konstaterats röra sig om dödligt våld begångna i Sverige och baseras på, eller härleds utifrån, poster från

polisens samt åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem, där varje post motsvarar ett brott. För att möjliggöra bedömning om det rör sig om dödligt våld eller inte, inhämtar Brå kopior på de fysiska brottsanmälningarna och slutredovisningsuppgifter, samt domslutsuppgift i de fall sådana finns. I förekommande fall inhämtas även information genom kontakt med ansvarig utredare/ förundersökningsledare.

Variabler:

De huvudsakliga variablerna är;

Brottstyp, avser brott som rör dödligt våld, dvs. de brottskoder för fullbordade mord, dråp, barnadråp, vållande till annans död (exklusive de fall som inträffar i trafiken eller på arbetsplatser) samt terroristbrott och avser brottskoderna 0309, 0310, 0311, 0312, 0313, 0392 samt 7002.

Observationsvariabeln är senast registrerad brottskod.

År, avser det år som ärendet registrerats.

Observationsvariabeln är registreringsdatum för det ärende som brottet är knutet till.

Kön, avser det juridiska könet på den som fallit offer för dödligt våld och delas upp på de två kategorierna Kvinnor/flickor respektive Män/pojkar.

Observationsvariabeln är registrerad uppgift om kön på brottsanmälan.

Uppgift om brottsoffrets kön finns fr.o.m. 2011 års mätning.

Ålder, avser den ålder som offret för dödligt våld hade vid tidpunkten för brottet, och delas upp på om offret varit under 18 år respektive 18 år eller äldre.

Observationsvariabeln är offrets personnummer.

I de enstaka fall uppgift om personnummer på dödsoffret saknas på anmälan, görs en åldersskattning utifrån insamlat kompletterande material (inkl. obduktionsprotokoll, rättsläkarutlåtande)

Uppgift om brottsoffrets ålder finns fr.o.m. 2018 års mätning.

Referenstid:

Konstaterade fall av dödligt våld redovisas helårsvis och referensperioden är 1 januari – 31 december.

Referenstiden avser tidpunkten för registrering av ärendet som brottet hör till.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Indikatorn är en totalundersökning som baseras på registerdata.

När ett brott kommer till rättsväsendets kännedom upprättas en brottsanmälan och registreras i den brottsutredande myndighetens ärendehanteringssystem. Uppgifterna från de brottsutredande myndigheternas ärendehanteringssystem levereras sedan löpande till Brå enligt förutbestämd struktur och regelverk.

För samtliga brott som registrerats med brottskoder som avser mord, dråp, barnadråp, vållande till annans död samt terroristbrott i myndigheternas ärendehanteringssystem, inhämtar Brå kopior på de fysiska brotts-anmälningarna och slutredovisningsuppgifter, samt domslutsuppgift i de fall sådana finns. I förekommande fall inhämtas även information genom kontakt med ansvarig utredare/ förundersökningsledare för ett ärende.

Bearbetningar av data:

Dataregistreringen av uppgifterna om anmälda brott, som statistiken baseras på, sker av de brottsutredande myndigheterna i deras ärendehanteringssystem. Uppgifter från de brottsutredande myndigheterna levereras löpande till Brå enligt en förutbestämd struktur och regler. När uppgifterna levererats till Brå granskas de i olika skeden innan de godkänns för inläsning i statistikdatabasen för långtidslagring. Validering mot XML-scheman sker redan vid inläsning av materialet i Brås kontrolldatabas. Därtill genomförs olika typer av kontroller (format, relation, innehåll, flöde, basinformation, antalskontroller) genom olika kontrollprogram.

Bearbetning av inhämtade kopior på brottsanmälningarna och slutredovisningsuppgifter för de ärenden som rör mord, dråp, barndråp, vållande till annans död samt terroristbrott innebär att en manuell grundkodning görs för att säkerställa att alla begärda ärenden har levererats. I samband med detta görs också en bedömning (klassificering) om det föreligger dödligt våld eller inte, vilket baseras i huvudsak på information från brottsanmälan samt slutredovisning för ett ärende.

För de ärenden som avser dödligt våld (eller då det är oklart om dödligt våld föreligger) kan även andra informationskällor behöva användas för att få kompletterande information, exempelvis genom att ta del av domslut för ett ärende eller ta kontakt med utredande polis eller ansvarig åklagare (förundersökningsledare).

I de fall det rör sig om konstaterat dödligt våld görs därefter en kompletterande manuell kodning bl.a. offrets kön samt ålder.

Beräkning av indikatorn:

De beräkningar som görs för indikatorn är måtten antal offer per 100 000 invånare på total nivå samt uppdelat på kön respektive ålder.

$$\frac{\text{Antal konstaterade fall av dödligt våld}}{\text{(per kategori) / Total befolkning} * 100000}$$

Antal konstaterade fall av dödligt våld fås fram efter bedömning, baserat på de uppgifter som Brå samlat in från Polisen, Åklagarmyndigheten samt Domstolsverket.

Uppgift om den totala befolkningmängden den 31 december aktuellt referensår inhämtas från SCB:s statistikdatabas

Granskning av indikatorn:

Förutom granskningen av de uppgifter som levereras löpande från de brottsutredande myndigheterna till Brå i den automatiserade hanteringen (beskrivs ovan under rubriken Bearbetning av data), sker även granskning av den manuella hanteringen.

För att minimera eventuella felaktigheter i den manuella kodningen, inklusive i den bedömning som görs om huruvida ett ärende avser dödligt våld eller inte, granskas samtliga gjorda bedömningar av en annan medarbetare vid enheten för rättsstatistik.

Indikatorns tillförlitlighet

En förutsättning för att en händelse som rör sig om dödligt våld ska komma med i statistiken är först och främst att det görs en anmälan till någon brottsutredande myndighet och att anmälan registreras på någon av de brottskoder som rör dödligt våld.

Därefter krävs det att dödsfallet entydigt kan sägas vara ett resultat av dödligt våld och inte beror på något annat, exempelvis nödvärn eller någon form av olycka med dödlig utgång.

Brås bedömning är att mörkertalet för dödligt våld är mycket lågt då det rör sig om grov brottslighet och de allra flesta brotten kommer till myndigheternas kännedom.

Då statistiken är en totalundersökning baserat på registeruppgifter förekommer inget objektsbortfall i egentlig mening. Det som eventuellt kan resultera i bortfall är de fall där det inte utifrån insamlat material går att fastställa om dödsorsaken beror på dödligt våld eller ej. Det brukar röra sig om cirka 1-3 oklara fall per år.

Därutöver kan det förekomma partiellt bortfall, dvs. att information saknas för enskilda variabler som mäts för fall som rör dödligt våld, t ex kön eller ålder på brottsoffret, men även denna typ av bortfall är generellt sett mycket liten.

Tillförlitligheten i indikatorn anses därför vara god för att beskriva det delmål den avser att följa upp.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Konstaterade fall av dödligt våld tas fram årligen för publicering den sista vardagen i mars på Brås hemsida.

Jämförbarhet över tid:

För antal konstaterade fall av dödligt våld finns antaluppgifter att tillgå fr.o.m. 2002.

Fr.o.m. 2011 finns utfall uppdelat på offrets kön (Kvinna/flicka respektive Man/pojke) och fr.o.m. 2018 även uppdelat på offrets ålder (Under 18 år respektive 18 år eller äldre).

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Det finns inga skillnader mellan den redovisade indikatorn jämfört med den globala.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

<https://www.bra.se/statistik/kriminalstatistik/konstaterade-fall-av-dodligt-vald.html>

https://bra.se/download/18.1f8c9903175f8b2aa707b1d/1617022653497/RV0107_KVALITETSDEKLARATION_Konstaterade_fall_av_d%C3%B6dligt_v%C3%A5ld_2020.pdf

Mål: 16 Fredliga och inkluderande samhällen
Delmål 16.1 Avsevärt minska alla former av våld och dödligt våld överallt
Indikator: 16.1.3 Andel av befolkningen som utsatts för fysiskt, psykologiskt eller sexuellt våld de senaste 12 månaderna

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Brottsförebyggande rådet

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Anna Gavell Frenzel
E-post	anna.gavell.frenzel@bra.se
Telefon	+46 (0)8 527 58 431

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

NTU inkluderar flera indikatorer som beskriver indikatorerna. Indikatorerna tas fram för att studera hur utvecklingen av den självrapporterade utsattheten för misshandel, hot, trakasserier och sexualbrott ser ut över tid, dels för befolkningen i sin helhet (16–84 år) och dels för olika grupper i samhället. Indikator 16.1.3 är global.

Datakällor:

Ett slumpmässigt stratifierat urval dras ur Sveriges register över totalbefolkningen per stratum. Sedan skickas webb- och postenkäter ut till de som blir utvalda.

Tillgänglighet:

Indikatorerna ingår i den statistik som årligen publiceras som resultat från Nationella trygghetsundersökningen. Indikatorerna för utsatthet för misshandel, hot respektive sexualbrott ingår i Jämställdhetsmyndighetens uppföljning av den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Undersökningen skickas ut till 200 000 individer som dras slumpmässigt från Sveriges register över totalbefolkningen 16–84 år.

Variabler:

Alla variabler redovisas både för hela befolkningen (16–84 år) och särredovisas på kön. Skattad andel av befolkningen (16–84 år) redovisas, samt antal utsatta personer. Utöver de variabler som följer nedan särredovisas resultaten i den mån det är möjligt på polisregionsnivå, polisområdesnivå, lokalpolisområdesnivå, på länsnivå samt vartannat år på kommunnivå.

Antal utsatta personer

- Skattat antal utsatta i befolkningen (16–84 år)

Kön

- Man, kvinna

Ålder

- Fyra: 16–24, 25–44, 45–64, 65–84 år
- Åtta kategorier: 16–19, 20–24, 25–34, 35–44, 45–54, 55–64, 65–74, 75–84 år

Svensk/utländsk bakgrund

- Svenskfödda med minst en svenskfödd förälder, Svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda, Utrikesfödda

Utbildning (högsta)

- Förgymnasial, Gymnasial, Eftergymnasial

Familjetyp

- Sammanboende utan barn, Sammanboende med barn, Ensamstående utan barn, Ensamstående med barn

Bostadstyp

- Småhus, flerfamiljshus

Boendeort

- Storstäder och storstadsnära kommuner, Större städer och kommuner nära större stad, Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner

Referenstid:

När det gäller utsatthet för brott är referensperioden föregående kalenderår (i NTU 2021 redovisas alltså utsattheten för 2020).

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Registret över totalbefolkningen (RTB) har använts. Mätmetod som används är webb- och postenkät. De personer som ingår i urvalet får ett informationsbrev med en inbjudan till undersökningen sänt till sin folkbokföringsadress. I brevet ges en beskrivning av undersökningen och inloggningsuppgifter till en webbenkät på SCB:s webbplats. Det framgår att deras deltagande i undersökningen är viktigt men frivilligt. I brevet finns också information om att de uppgifter de lämnar och de registeruppgifter som inhämtas är sekretesskyddade. Brevet innehåller även en hänvisning till SCB:s webbplats för ytterligare information om undersökningen. På SCB:s webbplats finns brevet också på engelska, arabiska och persiska. Ett andra utskick görs två veckor efter det första, med både inloggningsuppgifter och en postenkät, till de som ännu inte besvarat webbenkäten. Därefter följer en påminnelse med endast inloggningsuppgifter, och därefter en sista påminnelse med både inloggningsuppgifter och en postenkät. Webbenkäten finns på svenska och engelska, medan postenkäten finns på svenska, engelska, arabiska och persiska. Frågeformulär finns i den tekniska rapporten för NTU 2021:

https://bra.se/download/18.1f8c9903175f8b2aa70111be/1633935949525/2021_Nationella_trygghetsundersokningen_2021_Teknisk_rapport.pdf

Bearbetningar av data:

Rättning av screeningfrågor och följdfrågor: I enkätformuläret används så kallade hoppfrågor, vilket innebär att en del svarsalternativ får en följdfråga. I webbenkäten sker hoppen mellan olika frågor automatiskt, vilket underlättar för den som besvarar enkäten. I postenkäten besvaras ibland följdfrågor som inte ska besvaras enligt instruktionen. Detta har rättats genom logiska rensningar eftersom postenkäten ska följa samma struktur som webbenkäten.

Imputering: De respondenter som har angett att de utsatts under föregående år, ombeds att även ange hur många gånger det skett. Det förekommer att respondenter som svarar ja på en utsatthetsfråga inte uppger antal gånger, och i detta fall görs en imputering. Det innebär att värdet för antal gånger tillskrivs typvärdet för variabeln.

Kapning av outliers:

I NTU räknas antalet brottshändelser ner till 52 tillfällen per brottstyp (vilket i genomsnitt motsvarar ett tillfälle per vecka), förutom bostadsinbrott och bilstöld, där antalet brott räknas ned till 20 tillfällen.

Metoden används för att förhindra att personer med hög grad av upprepade utsatthet (extremvärden) har en mycket stor inverkan på beräkningen av antalet brottshändelser i befolkningen.

Beräkning av indikatorn:

För varje svarande person (kallas objekt i fortsättningen) har en vikt beräknats. Syftet med detta är att kunna redovisa resultat för hela populationen och inte bara för de svarande. Vikterna har beräknats utifrån urvalsdesignen samt antaganden om objektsbortfall och ramtäckning. Beräkningen gjordes i SAS med hjälp av ett av SCB utvecklat makro (ETOS). Vikterna bygger på antagandet att ramen återspeglar populationen väl och därmed att över- och undertäckningen är försumbar.

Den vikt som används i NTU kallas kalibreringsvikt och består dels av en så kallad designvikt, dels av en justeringsvikt.

Designvikten kompenserar för de justeringar som gjorts genom urvalsdesignen. Designvikten innebär att den översamplade gruppen, 16–29 år, viktas ner procentuellt lika mycket som urvalet utökades vid översamplingen. Eftersom stratifiering på lokalpolis-område görs genom lika allokering (det vill säga att urvalet är lika stort i respektive LPO, även om befolkningens mängd varierar), behöver också detta justeras genom designvikten. För att resultaten ska bli representativa på befolkningsnivå, får lokalpolisområden med en mindre befolkningens mängd alltså en lägre vikt, medan lokalpolisområden med en större befolkningens mängd får en större vikt.

Justeringsvikten hanterar bortfall genom att jämföra hur den grupp som deltagit i NTU 2021 ser ut befolkningsmässigt i förhållande till populationen som helhet. Detta görs genom att ett antal bakgrundsfaktorer analyseras, och beroende på hur fördelningen av dessa i undersökningsmaterialet skiljer sig åt från fördelningen av samma bakgrundsfaktorer i populationen, går det att avgöra huruvida vissa grupper är över- eller underrepresenterade.

Vikterna multipliceras med objektens variabelvärden för att skapa statistikvärden gällande för populationen. Om vikterna inte används vid

beräkning av skattningar så kan resultaten bli missvisande. Vikterna kompenserar för objektsbortfallet, men inte för det partiella bortfallet.

Granskning av indikatorn:

En kvalitetsgranskning görs när Brå erhåller datamaterialet från SCB. Där börjar man med en okulär besiktning för att leta efter eventuella uppenbara förskjutningar. Sedan tar man fram frekvenser för att kontrollera svarsalternativ och felkoder, samt för att se om variabelernas värden verkar rimliga. Därefter lägger man till värden på variablerna. Vidare gör man rättningar av screening- och följdfrågor, imputering och kapning av outliers, enligt den struktur som redogjorts för i kapitlet "Bearbetning av data" ovan. Därefter skapar man redovisningsgrupper och redovisningsvariabler. Slutligen tar man fram frekvenser på alla variabler för att kontrollera de ändringar som gjorts. Alla dessa steg dokumenteras skriftligt och i syntax-koder i statistikprogrammet SPSS.

Den specifika indikatorn granskas genom att en medarbetare tar fram resultat i SPSS och lägger in resultatet i tabeller. Därefter kontrollerar en annan kollega tabellen mot SPSS och granskar så det ser korrekt ut.

Indikatorns tillförlitlighet

Det är troligt att de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, såsom hemlösa, missbrukare och grovt kriminella, inte är representerade i NTU. Det faktum att det finns grupper som inte är tillräckligt representerade i materialet bidrar till osäkerhet vid skattningar av nivåer, på så sätt att man sannolikt underskattar utsattheten för brott och oron för brott och överskattar förtroendet för rättsväsendet. Skattningarna görs emellertid med hjälp av ett viktningsförfarande (se rubriken "beräkning av indikatorn" ovan) där man viktar upp svaren från underrepresenterade grupper, exempelvis utomnordiskt födda, vilket gör att resultaten ändå betraktas som representativa för befolkningen i stort. I urvalsundersökningar är mätfel ofta den felkälla som har störst betydelse, något som huvudsakligen orsakas av frågeformulärets utformning, av omständigheter vid svarstillfället eller av respondenten, och de kan leda till såväl över som underskattningar i resultaten. I denna undersökning bedöms det huvudsakliga mätfelsproblemet vara respondentens vilja och möjlighet att lämna rättvisande svar. Det kan vara svårt att minnas exakt när en händelse ägde rum, och därigenom kan brott som inte borde vara med i undersökningen ändå räkna rapporteras. Vid tolkning av resultaten är det viktigt att ha i åtanke att undersökningen lämpar sig bättre för att studera utvecklingen över tid och jämföra olika grupper i befolkningen än att skatta exakta nivåer av brottsutsatthet i befolkningen.

Mer information om tillförlitligheten finnes under rubriken "Tillförlitlighet" i den tekniska rapporten för NTU 2021:

https://bra.se/download/18.1f8c9903175f8b2aa70111be/1633935949525/2021_Nationella_trygghetsundersokningen_2021_Teknisk_rapport.pdf

Konfidensintervall redovisas sedan NTU 2019, då NTU blev officiell statistik.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Datainsamlingen genomförs årligen på våren, vanligtvis mellan januari-april. Vidare publiceras indikatorn sedan 2019 årligen i oktober. Tidigare har delpubliceringar skett; dels under hösten och dels i början på efterföljande år.

Jämförbarhet över tid:

Då indikatorn tas fram årligen så är den jämförbar varje år sedan 2006. NTU har sedan mätningarna inleddes 2006 genomförts i huvudsak genom telefonintervjuer. Det ansågs länge vara den lämpligaste datainsamlingsmetoden, eftersom man då fick en hög svarsfrekvens i förhållande till kostnaden. Samhället har dock förändrats sedan dess, och det har blivit allt svårare att nå privatpersoner på telefon och förmå dem att delta i telefonintervjuer, vilket gjort att kostnaden ökat i takt med att svarsfrekvensen sjunkit. Därför har det blivit nödvändigt att ändra datainsamlingsmetoden till webb-och postenkäter, något som gjordes för första gången 2017 och som sedan 2018 utgör den nya standardmetoden. Under 2017 bestod NTU av två undersökningar som genomfördes parallellt. Anledningen till att två parallella undersökningar genomfördes var för att kunna beräkna hur stora nivåskillnaderna blev med de olika metoderna och därmed räkna om resultaten från den tidigare metoden, utefter en skattning om vilka nivåer de hade fått med den nya metoden. Det har gjort det möjligt att bygga vidare på befintliga tidsserier, trots metodbytet.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

I NTU efterfrågas utsatthet under föregående kalenderår, inte de senaste 12 månaderna. Utsatthet för misshandel, hot, trakasserier och sexuellt våld redovisas separat. Indikatorn i NTU innefattar alla typer av sexualbrott, och inte bara händelser som inkluderar våld.

Samanvändbarhet:

Indikatorn redovisas med vedertagna indelningar vad gäller bakgrundsvariabler som ålder, utbildning och svensk/utländsk bakgrund.

Indikatorn avser kalenderår, vilket ökar sammanvändbarheten med indikatorer från registerdata, som ofta hanterar kalenderår.

Indikator 5.2.3 redovisar samma sak.

Övrig information

Frågan om trakasserier omformulerades inför NTU 2020. Anledningen är att det har förekommit problem med frågan. Det framkom exempelvis i samband med uppföljningsintervjuer i NTU 2019 att en del av de som i screeningen uppgett att de utsatts för trakasserier avsåg någon händelse där de blivit kontaktade av en telefonförsäljare eller liknande, vilket inte är frågans syfte. I den nya formuleringen anges det därför i själva frågan att den inte syftar på telefonförsäljning och liknande. På grund av omformuleringen är resultatet för trakasserier i NTU 2020 inte jämförbart med tidigare resultat för frågan, och därför redovisas trakasserier enbart för NTU 2020 och 2021 (utsatthet 2019 och 2020).

Referenser

Nationella trygghetsundersökningen 2021:

https://bra.se/download/18.1f8c9903175f8b2aa70111bd/1635317751059/2021_Nationella_trygghetsundersokningen_2021.pdf

Nationella trygghetsundersökningen 2021 – Teknisk rapport:

https://bra.se/download/18.1f8c9903175f8b2aa70111be/1633935949525/2021_Nationella_trygghetsundersokningen_2021_Teknisk_rapport.pdf

Mål: 16 Fredliga och inkluderande samhällen
Delmål 16.1 Avsevärt minska alla former av våld och dödligt våld överallt
Indikator: 16.1.4 Andel av befolkningen som känner sig trygga när de är ute i det egna bostadsområdet

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Brottsförebyggande rådet

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Anna Gavell Frenzel
E-post	anna.gavell.frenzel@bra.se
Telefon	+46 (0)8 527 58 431

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Indikatorn tas fram för att studera hur utvecklingen av den självrapporterade otryggheten vid utevistelse i det egna bostadsområdet ser ut över tid, dels för befolkningen i sin helhet (16–84 år) och dels för olika grupper i samhället. Indikatorn 16.1.4 är global.

Datakällor:

Ett slumpmässigt stratifierat urval dras ur Sveriges register över totalbefolkningen per stratum. Sedan skickas webb- och postenkäter ut till de som blir utvalda.

Tillgänglighet:

Indikatorerna ingår i den statistik som årligen publiceras som resultat från Nationella trygghetsundersökningen. Indikatorn ingår också som en del av Statistiska centralbyråns jämställdhetsstatistik.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Undersökningen skickas ut till 200 000 individer som dras slumpmässigt från Sveriges register över totalbefolkningen 16–84 år.

Variabler:

Alla variabler redovisas både för hela befolkningen (16–84 år) och särredovisas på kön. Skattad andel av befolkningen (16–84 år) redovisas, samt antal utsatta personer. Utöver de variabler som följer nedan särredovisas resultaten i den mån det är möjligt på polisregionsnivå, polisområdesnivå, lokalpolisområdesnivå, på länsnivå samt vartannat år på kommunnivå.

Antal utsatta personer

- Skattat antal utsatta i befolkningen (16–84 år)

Kön

- Man, kvinna

Ålder

- Fyra: 16–24, 25–44, 45–64, 65–84 år
- Åtta kategorier: 16–19, 20–24, 25–34, 35–44, 45–54, 55–64, 65–74, 75–84 år

Svensk/utländsk bakgrund

- Svenskfödda med minst en svenskfödd förälder, Svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda, Utrikesfödda

Utbildning (högsta)

- Förgymnasial, Gymnasial, Eftergymnasial

Familjetyp

- Sammanboende utan barn, Sammanboende med barn, Ensamstående utan barn, Ensamstående med barn

Bostadstyp

- Småhus, flerfamiljshus

Boendeort

- Storstäder och storstadsnära kommuner, Större städer och kommuner nära större stad, Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner

Referenstid:

Referensperiod avser den uppfattning man har vid svarstillfället. I redovisningen anges undersökningsåret.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Registret över totalbefolkningen (RTB) har använts. Mätmetod som används är webb- och postenkät. De personer som ingår i urvalet får ett informationsbrev med en inbjudan till undersökningen sänt till sin folkbokföringsadress. I brevet ges en beskrivning av undersökningen och inloggningsuppgifter till en webbenkät på SCB:s webbplats. Det framgår att deras deltagande i undersökningen är viktigt men frivilligt. I brevet finns också information om att de uppgifter de lämnar och de registeruppgifter som inhämtas är sekretesskyddade. Brevet innehåller även en hänvisning till SCB:s webbplats för ytterligare information om undersökningen. På SCB:s webbplats finns brevet också på engelska, arabiska och persiska. Ett andra utskick görs två veckor efter det första, med både inloggningsuppgifter och en postenkät, till de som ännu inte besvarat webbenkäten. Därefter följer en påminnelse med endast inloggningsuppgifter, och därefter en sista påminnelse med både inloggningsuppgifter och en postenkät. Webbenkäten finns på svenska och engelska, medan postenkäten finns på svenska, engelska, arabiska och persiska. Frågeformulär finns i den tekniska rapporten för NTU 2021:

https://bra.se/download/18.1f8c9903175f8b2aa70111be/1633935949525/2021_Nationella_trygghetsundersokningen_2021_Teknisk_rapport.pdf

Bearbetningar av data:

Rättning av screeningfrågor och följdfrågor: I enkätformuläret används så kallade hoppfrågor, vilket innebär att en del svarsalternativ får en följdfråga. I webbenkäten sker hoppen mellan olika frågor automatiskt, vilket underlättar för den som besvarar enkäten. I postenkäten besvaras ibland följdfrågor som inte ska besvaras enligt instruktionen. Detta har rättats genom logiska rensningar eftersom postenkäten ska följa samma struktur som webbenkäten.

Imputering: De respondenter som har angett att de utsatts under föregående år, ombeds att även ange hur många gånger det skett. Det

förekommer att respondenter som svarar ja på en utsatthetsfråga inte uppger antal gånger, och i detta fall görs en imputering. Det innebär att värdet för antal gånger tillskrivs typvärdet för variabeln.

Kapning av outliers:

I NTU räknas antalet brottshändelser ner till 52 tillfällen per brottstyp (vilket i genomsnitt motsvarar ett tillfälle per vecka), förutom bostadsinbrott och bilstöld, där antalet brott räknas ned till 20 tillfällen.

Metoden används för att förhindra att personer med hög grad av upprepad utsatthet (extremvärden) har en mycket stor inverkan på beräkningen av antalet brottshändelser i befolkningen.

Beräkning av indikatorn:

För varje svarande person (kallas objekt i fortsättningen) har en vikt beräknats. Syftet med detta är att kunna redovisa resultat för hela populationen och inte bara för de svarande. Vikterna har beräknats utifrån urvalsdesignen samt antaganden om objektsbortfall och ramtäckning. Beräkningen gjordes i SAS med hjälp av ett av SCB utvecklat makro (ETOS). Vikterna bygger på antagandet att ramen återspeglar populationen väl och därmed att över- och undertäckningen är försumbar.

Den vikt som används i NTU kallas kalibreringsvikt och består dels av en så kallad designvikt, dels av en justeringsvikt.

Designvikten kompenserar för de justeringar som gjorts genom urvalsdesignen. Designvikten innebär att den översamplade gruppen, 16–29 år, viktas ner procentuellt lika mycket som urvalet utökades vid översamplingen. Eftersom stratifiering på lokalpolis-område görs genom lika allokering (det vill säga att urvalet är lika stort i respektive LPO, även om befolkningmängden varierar), behöver också detta justeras genom designvikten. För att resultaten ska bli representativa på befolkningsnivå, får lokalpolisområden med en mindre befolkningmängd alltså en lägre vikt, medan lokalpolisområden med en större befolkning-mängd får en större vikt.

Justeringsvikten hanterar bortfall genom att jämföra hur den grupp som deltagit i NTU 2021 ser ut befolkningsmässigt i förhållande till populationen som helhet. Detta görs genom att ett antal bakgrundsfaktorer analyseras, och beroende på hur fördelningen av dessa i undersökningsmaterialet skiljer sig åt från fördelningen av samma bakgrundsfaktorer i populationen, går det att avgöra huruvida vissa grupper är över- eller underrepresenterade.

Vikterna multipliceras med objektens variabelvärden för att skapa statistikvärden gällande för populationen. Om vikterna inte används vid beräkning av skattningar så kan resultaten bli missvisande. Vikterna kompenserar för objektsbortfallet, men inte för det partiella bortfallet.

Granskning av indikatorn:

En kvalitetsgranskning görs när Brå erhåller datamaterialet från SCB. Där börjar man med en okulär besiktning för att leta efter eventuella uppenbara förskjutningar. Sedan tar man fram frekvenser för att kontrollera svarsalternativ och felkoder, samt för att se om variabelernas värden verkar rimliga. Därefter lägger man till värden på variablerna. Vidare gör man rättningar av screening- och följdfrågor, imputering och kapning av outliers, enligt den struktur som redogjorts för i kapitlet "Bearbetning av data" ovan. Därefter skapar man redovisningsgrupper och redovisningsvariabler. Slutligen tar man fram frekvenser på alla variabler för att kontrollera de ändringar som gjorts. Alla dessa steg dokumenteras skriftligt och i syntax-koder i statistikprogrammet SPSS.

Den specifika indikatorn granskas genom att en medarbetare tar fram resultat i SPSS och lägger in resultatet i tabeller. Därefter kontrollerar en annan kollega tabellen mot SPSS och granskar så det ser korrekt ut.

Indikatorns tillförlitlighet

Det är troligt att de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, såsom hemlösa, missbrukare och grovt kriminella, inte är representerade i NTU. Det faktum att det finns grupper som inte är tillräckligt representerade i materialet bidrar till osäkerhet vid skattningar av nivåer, på så sätt att man sannolikt underskattar utsattheten för brott och oron för brott och överskattar förtroendet för rättsväsendet. Skattningarna görs emellertid med hjälp av ett viktningsförfarande (se rubriken "beräkning av indikatorn" ovan) där man viktar upp svaren från underrepresenterade grupper, exempelvis utomnordiskt födda, vilket gör att resultaten ändå betraktas som representativa för befolkningen i stort. I urvalsundersökningar är mätfel ofta den felkälla som har störst betydelse, något som huvudsakligen orsakas av frågeformulärets utformning, av omständigheter vid svarstillfället eller av respondenten, och de kan leda till såväl över som underskattningar i resultaten. I denna undersökning bedöms det huvudsakliga mätfelsproblemet vara respondentens vilja och möjlighet att lämna rättvisande svar. Det kan vara svårt att minnas exakt när en händelse ägde rum, och därigenom kan brott som inte borde vara med i undersökningen ändå råka rapporteras. Vid tolkning av resultaten är det viktigt att ha i åtanke att undersökningen lämpar sig bättre för att studera utvecklingen över tid och jämföra olika grupper i befolkningen än att skatta exakta nivåer av brottsutsatthet i befolkningen.

Mer information om tillförlitligheten finnes under rubriken "Tillförlitlighet" i den tekniska rapporten för NTU 2021:

https://bra.se/download/18.1f8c9903175f8b2aa70111be/1633935949525/2021_Nationella_trygghetsundersokningen_2021_Teknisk_rapport.pdf

Konfidensintervall redovisas sedan NTU 2019, då NTU blev officiell statistik.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Datainsamlingen genomförs årligen på våren, vanligtvis mellan januari-april. Vidare publiceras indikatorn sedan 2019 årligen i oktober. Tidigare har delpubliceringar skett; dels under hösten och dels i början på efterföljande år.

Jämförbarhet över tid:

Då indikatorn tas fram årligen så är den jämförbar varje år sedan 2006. NTU har sedan mätningarna inleddes 2006 genomförts i huvudsak genom telefonintervjuer. Det ansågs länge vara den lämpligaste datainsamlingsmetoden, eftersom man då fick en hög svarsfrekvens i förhållande till kostnaden. Samhället har dock förändrats sedan dess, och det har blivit allt svårare att nå privatpersoner på telefon och förmå dem att delta i telefonintervjuer, vilket gjort att kostnaden ökat i takt med att svarsfrekvensen sjunkit. Därför har det blivit nödvändigt att ändra datainsamlingsmetoden till webb- och postenkäter, något som gjordes för första gången 2017 och som sedan 2018 utgör den nya standardmetoden. Under 2017 bestod NTU av två undersökningar som genomfördes parallellt. Anledningen till att två parallella undersökningar genomfördes var för att kunna beräkna hur stora nivåskillnaderna blev med de olika metoderna och därmed räkna om resultaten från den tidigare metoden, utefter en skattning om vilka nivåer de hade fått med den nya metoden. Det har gjort det möjligt att bygga vidare på befintliga tidsserier, trots metodbytet.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

I NTU redovisas andelen som känner sig otrygga vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet.

Sam användbarhet:

Indikatorn redovisas med vedertagna indelningar vad gäller bakgrundsvariabler som ålder, utbildning och svensk/utländsk bakgrund.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

Nationella trygghetsundersökningen 2021:

https://bra.se/download/18.1f8c9903175f8b2aa70111bd/1635317751059/2021_Nationella_trygghetsundersokningen_2021.pdf

Nationella trygghetsundersökningen 2021 – Teknisk rapport:

https://bra.se/download/18.1f8c9903175f8b2aa70111be/1633935949525/2021_Nationella_trygghetsundersokningen_2021_Teknisk_rapport.pdf

Mål: Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Delmål: Delmål 16.3 Främja rättssäkerhet och säkerställ tillgång till rättvisa

Indikator: Indikator SE160302G, 16.3.2 Häktade i väntan på dom som andel av totala antalet häktade och antal pågående fängelseverkställigheter

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Kriminalvården

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Statistiksektionen, Kriminalvården
E-post	Statistisk.support@kriminalvarden.se
Telefon	011 496 30 16

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Ändamålet med indikatorn är att så nära som det i dagsläget är möjligt ge en bild av det indikatorn avser att mäta. Indikatorn redovisar häktade som andel av antalet häktade och antal pågående fängelseverkställigheter. Indikatorn är global.

Datakällor:

Data hämtas ifrån Kriminalvårdsregistret (KVR), som är Kriminalvårdens största interna system för klientdata.

Tillgänglighet:

Indikatorn redovisas ej i andra sammanhang än i uppföljningen av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Däremot redovisas antal häktade och antal pågående fängelseverkställigheter totalt per år den 1

oktober separat i Kriminalvårdens årliga publikation Kriminalvård och statistik (KOS). Notera att pågående fängelseverkställigheter i KOS till och med publikationen för 2019 benämns enligt inskrivna på anstalt.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Indikatorns objekt är individer och populationen avser de individer som vid mättillfället, den 1 oktober, är häktade eller har en pågående fängelseverkställighet.

Variabler:

Totalt antal häktade och pågående fängelseverkställigheter är summan av antal häktade och antalet med en pågående fängelseverkställighet.

Pågående fängelseverkställigheter avser antalet som vid ett visst datum avtjänar en fängelsepåföljd på anstalt eller i häkte. Under fängelseverkställigheten kan klienten även befinna sig utanför verksamhetsstället i samband med beviljad särskild utslussningsåtgärd eller tillfälligt, exempelvis vid permission.

Antal häktade är antalet inskrivna i häkte med beslut om häktning.

Måtten är ett tvärsnitt och ger en bild av hur många som är häktade av den totala populationen antal häktade och pågående fängelseverkställigheter en vanlig dag inom Kriminalvården.

Kön – avser juridiskt kön i den aktuella populationen. Kön delas in i kvinnor respektive män.

Barn – avser antalet individer i populationen som vid tvärsnittsdatumet är under 18 år, enligt registrerad födelseuppgift i Kriminalvårdsregistret.

Referenstid:

Referenstiden för indikatorn är 1 oktober 2017, 2018, 2019, 2020 och 2021.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

För framställning av indikatorn används det interna systemet för klientdata, Kriminalvårdsregistret (KVR).

Bearbetningar av data:

Antal barn tas fram genom bearbetning av variabeln ålder. Framtagningen görs genom härledning från variabeln ålder och generar utfall för om klienten vid mättillfället är under 18 år eller ej. I det fall ålder saknas antas att individen är över 18 år.

Beräkning av indikatorn:

Häktade som andel av antalet häktade och antal pågående fängelseverkställigheter den 1 oktober beräknas enligt följande, där antal häktade divideras med summan av antal häktade och antal pågående fängelseverkställigheter.

$$\frac{\text{Antal häktade}}{\text{Antal häktade} + \text{Antal pågående fängelseverkställigheter}}$$

Granskning av indikatorn:

Indikatorn granskas genom att dess rimlighet studeras och delmängderna i indikatorn jämförs med andra redovisningar. Datamaterialet som ligger till grund för framtagning av indikatorn granskas med löpande kontroller.

Indikatorns tillförlitlighet

Värdet på indikatorn kan förändras oberoende av om rättssäkerheten eller möjligheten till lika tillgång till rättvisa för alla förändras till det bättre, till det sämre eller inte förändras alls. Om antalet domar till frivårdspåföljder, rättspsykiatrisk vård, ungdomsvård eller andra icke-fängelsedomar ökar för individer som har varit frihetsberövade i väntan på dom, på bekostnad av antalet domar till fängelse, kommer den andel som indikatorn mäter

att bli högre, utan att det för den skull beror på någon försämring av rättssäkerheten eller möjligheten till lika tillgång till rättvisa för alla. Samma sak gäller om antalet frikännanden ökar för individer som har varit frihetsberövade i väntan på dom. På så sätt mäter indikatorn inte heller rättssystemets effektivitet.

Indikatorn beskrivs med en ögonblicksbild, ett tvärsnitt, den 1 oktober och beskriver en "vanlig dag" inom Kriminalvården. Detta anses ge en representativ ögonblicksbild av andelen häktade av det totala antalet häktade och pågående fängelseverkställigheter. Osäkerhetsmått tas inte fram med anledning av att datakällan är registerdata. Potentiella osäkerhetskällor kan vara felaktiga registreringar samt bearbetningsfel.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Indikatorn framställs årligen i samband SCBs publicering av indikatorer för Agenda 2030. Delpopulationerna antal häktade och pågående fängelseverkställigheter (tidigare benämning: inskrivna på anstalt) den 1 oktober redovisas i Kriminalvårdens årliga publikation Kriminalvård och statistik (KOS). Indikatorn för ett år kan tas fram under det första kvartalet nästkommande år.

Jämförbarhet över tid:

Indikatorn är framtagen från och med 2017 och är jämförbar över tid.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Inga definitionsmässiga avvikelser finns mellan den redovisade indikatorn och den globala indikatorn.

Indikatorns benämning skiljer sig mot den indikator som ingår i den globala indikatoruppsättningen med anledning av det svenska rättssystemet. Häktade är inte en del av fängelsepopulationen och därför har den redovisade indikatorn en annan benämning. Statistiken över den redovisade indikatorn avviker inte per definition från hur den globala indikatorn är uttryckt och är tänkt att mäta.

Sam användbarhet:

Ingen specifik sam användning med andra indikatorer har identifierats.

Övrig information

Indikatorn tar ej hänsyn till det stora antalet klienter inom Kriminalvården som befinner sig inom frivården. Antal frivårdsklienter i genomsnitt per dag under 2021 var ca 12 000.

Referenser

Kriminalvårdens årliga publikation Kriminalvård och statistik (KOS) 2020 kan laddas ned via följande länk:

<https://www.kriminalvarden.se/forskning-och-statistik/statistik-och-fakta/kos--kriminalvard-och-statistik/>

Mål: 16 Fredliga och inkluderande samhällen
Delmål: 16.7 Säkerställa ett lyhört, inkluderande, deltagandebaserat och representativt beslutsfattande på alla nivåer.
Indikator:
16.7.3(N) Valdeltagande totalt och i olika grupper (kön, ålder, inkomst och utbildning)

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Statistiska centralbyrån (SCB)

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Jonas Olofsson
E-post	jonas.olofsson@scb.se
Telefon	010-479 47 18

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Att medborgarna genom fria och regelbundna val får bestämma vilka som ska styra över dem är den representativa demokratis främsta kännetecken. I dessa val är varje medborgares röst lika mycket värd. Att rösta i allmänna val kan därför ses som den mest grundläggande formen av politiskt deltagande och nivån på valdeltagandet betraktas ofta som en indikator på demokratis tillstånd. Om valdeltagandet är lågt eller om det är lågt i vissa specifika grupper kan valet förlora i legitimitet.

Indikatorns ändamål är att redovisa valdeltagande i olika grupper och därmed visa på eventuella skillnader i olika gruppers benägenhet att utnyttja sin rösträtt i riksdagsval.

Indikatorn är nationell.

Datakällor:

Indikatorn bygger på statistik från SCBs Valdeltagandeundersökning.

Tillgänglighet:

SCB publicerar Valdeltagandeundersökningen våren eller sommaren efter valår. Allmänna val hålls vart fjärde år och äger rum på den andra söndagen i september.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Objekt är individer.

Populationen omfattar alla svenska medborgare folkbokförda i Sverige som var röstberättigade vid de allmänna valen 2018. Målpopulation är alla personer som var upptagna i röstlängden då uppgifterna trycktes på de fysiska röstlängderna och skickades ut till valdistrikten inför valdagen. Målpopulation och intressepopulation är i stort sett samma.

Variabler:

Den huvudsakliga målvariabeln är om en person röstat i riksdagsvalet. I indikatorn ingår redovisning av kön, ålder, födelseland, utbildningsnivå och inkomst.

Referenstid:

Statistik om grupperns valdeltagande från de tre senaste riksdagsvalen ingår i indikatorn.

2010 års val ägde rum den 19 september.

2014 års val ägde rum den 14 september.

2018 års val ägde rum den 9 september.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

I 2018 års undersökning har samtliga röstlängder skannats av länsstyrelserna efter valet. Digitala bildfiler har skickats till SCB där de har omvandlats till ett totalräknat valdeltaganderegister.

Vid tidigare undersökningsomgångar gick insamlingen till så att SCB skickade blanketter urvalspersonerna till länsstyrelserna som manuellt prickade av om de hade röstat eller inte mot röstlängden.

Bearbetningar av data:

Efter att valdeltaganderegistret har upprättats har bakgrundsvariabler, så som kön, ålder, födelseland, utbildning och inkomst hämtats från SCBs register för att möjliggöra framställande av statistiken.

Beräkning av indikatorn:

Valdeltagandet beräknas som andelen avgivna röster av samtliga röstberättigade. Inga modellantaganden gör för den totalräknade statistiken.

I de föregående Valdeltagandeundersökningarna, då statistiken baserats på befolkningsurval, har utöver skattningar även felmarginaler beräknats. För mer information om detta förfarande se dokumentation om valdeltagandeundersökningen på SCBs webbplats.

Granskning av indikatorn:

Under insamling har granskning gjorts av röstlängderna utifrån läsbarhet och tolkningsperspektiv samt även fullständighetsperspektiv, det vill säga att samtliga röstlängder har kommit in till SCB samt att bildfilerna innehåller samtliga sidor i röstlängderna. I de flesta fall har kompletteringar sedan genomförs mot kommuner som har kopierat upp de saknade sidorna och skickat dem till SCB.

Aggregerade uppgifter på valdeltagande har kontrollerats på kommunnivå. För majoriteten av kommunerna ligger det insamlade och inskannade valdeltagandet på 0,0-0,1 procentenheters differens från det officiella valdeltagandet.

Indikatorns tillförlitlighet

Indikatorns tillförlitlighet är väldigt god. I synnerhet sedan undersökningen lagts om till en totalundersökning. Men även innan 2018 har indikatorn en hög tillförlitlighet då undersökning baseras på stora befolkningsurval, i princip saknar bortfall på uppgiften om valdeltagande. Statistiken avseende 2010 och 2014 redovisas med felmarginaler.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Statistiken produceras i samband med Allmänna val, vart fjärde år.

Jämförbarhet över tid:

Jämförbarheten över tid är god.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Indikatorn är nationell och det finns därmed ingen global indikator.

Samanvändbarhet:

Indikatorn har tagits med som en nationell indikator för att deltagande i allmänna val är en grundläggande del i den representativa demokratin. I och med att inkludera denna indikator på nationell kan vi bättre utvärdera delmål 16.7 (Säkerställa ett lyhört, inkluderande, deltagandebaserat och representativt beslutsfattande på alla nivåer.) i en svensk kontext.

Ger tillsammans med 16.7.1 Andel positioner i nationella och lokala institutioner och 16.7.2 Andel av befolkningen som tycker att beslutsfattandet är inkluderande och lyhört ge en bild av i vilken utsträckning olika grupper är och upplever sig vara delaktiga på olika nivåer av beslutsfattande i Sverige.

Övrig information

Från och med 2018 är det möjligt att ta fram indikatorn på lokal och regional nivå.

Referenser

Statistik och dokumentation om SCB:s Valdeltagandeundersökning finns tillgänglig på SCB webbplats: <http://www.scb.se/me0105>

Mål: Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Delmål: 16.9 Till 2030, Alla ska ha en juridisk identitet, inklusive registrerad födelse

Indikator: 16.9.1 Andelen barn under 5 år vars födsel har registrerats av en myndighet fördelat på ålder

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Statistiska centralbyrån (SCB)

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Tomas Johansson
E-post	Tomas.johansson@scb.se
Telefon	010-479 64 26

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Att registrera barn vid födseln är det första steget för att säkra deras erkännande inför lagen, skydda deras rättigheter och se till att alla kränkningar av dessa rättigheter inte går obemärkt förbi. Barn utan officiella identitetshandlingar kan nekas vård eller utbildning. Senare i livet kan avsaknaden av sådan dokumentation innebära att ett barn kan gå in i äktenskap eller på arbetsmarknaden eller bli värnpliktig till de väpnade styrkorna före laglig ålder. I vuxen ålder kan födelsebevis krävas för att få socialhjälp eller ett jobb inom den formella sektorn, för att köpa eller bevisa rätten att ärva egendom, att rösta och få ett pass. Barnens rätt till namn och nationalitet finns i konventionen om barnets rättigheter (CRC) enligt artikel 7.

Indikatorn är global.

Datakällor:

Registret över totalbefolkningen (RTB).

Tillgänglighet:

Indikatorn är inte tillgänglig. Anledningen är att alla som ingår i RTB har en juridisk identitet (personnummer). I regel registreras ett personnummer för samtliga barn med i Sverige folkbokförda föräldrar inom någon vecka efter födelsen. Inom landets gränser befinner sig även asylsökande och förmodligen papperslösa. Hur och om de ska ingå i populationen är i dagsläget oklart.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Objektet är individer och populationen är i Sverige bosatta individer. Det är i dagsläget oklart om asylsökande och papperslösa ska anses ingå i populationen.

Variabler:

Indikatorn är inte framtagen och eventuella variabler är inte fastställda.

Referenstid:

Ingen referenstid är fastslagen, men om indikatorn ska framställas bör referenstidpunkten vara den 31 december respektive år.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Indikatorn är ej framställd.

Bearbetningar av data:

Indikatorn är ej framställd.

Beräkning av indikatorn:

Indikatorn är ej framställd.

Granskning av indikatorn:

Indikatorn är ej framställd.

Indikatorns tillförlitlighet

Indikatorn är ej framställd.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Indikatorn är ej framställd.

Jämförbarhet över tid:

Indikatorn är ej framställd.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Indikatorn är ej framställd.

Samanvändbarhet:

Indikatorn är ej framställd.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

Inga referenser.

Mål: 16 Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Delmål: 10 Säkerställa allmän tillgång till information och skydda grundläggande friheter, i enlighet med nationell lagstiftning och internationella avtal.

Indikator:

16.10.2 Länder vars grundlagar garanterar allmänhetens tillgång till information.

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Justitiedepartementet

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Grundlagsenheten
E-post	ju.L6@regeringskansliet.se
Telefon	08-405 10 00

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Indikatorn är global.

Ändamål, mäter antalet länder som antar och ratificerar konstitutionella garantier för allmänhetens tillgång till information. Indikatorn kopplas ihop med skyddet för grundläggande rättigheter så som yttrande- och föreningsfrihet.

Datakällor:

<https://unstats.un.org/sdgs/indicators/database/>

FN hämtar sin data från rapporter av UNESCO och Världsbanken samt andra FN-organ så som UNDP. Data hämtas från nationella organ som ansvarar för allmänhetens tillgång till information, tillsynsmyndigheter för media, universitet och högskolor, forskningsinstitutioner och icke-statliga organisationer som stödjer media.

Tillgänglighet:

Indikatorn ingår endast i uppföljningen av de globala hållbarhetsmålen.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Ej relevant för indikatorn.

Variabler:

Ej relevant för indikatorn.

Referenstid:

Ingen information.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Datainsamlingen genomförs av FN med stöd av andra aktörer.

Bearbetningar av data:

Ingen bearbetning görs.

Beräkning av indikatorn:

Inga beräkningar görs.

Granskning av indikatorn:

Ingen granskning görs.

Indikatorns tillförlitlighet

Ingen information.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Ingen information.

Jämförbarhet över tid:

Ingen information.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Indikatorn är global.

Sam användbarhet:

Ej relevant för indikatorn.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

<https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-16-10-02.pdf>

Diarienummer: Ju2021/00936

Mål: 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Delmål: 16.A Stärk de nationella institutioner som förebygger våld, terrorism och brottslighet

Indikator:

16.a.1 Förekomst av oberoende institutioner som ansvarar för mänskliga rättigheter i enlighet med Parisprinciperna

Metadatadokumentation saknas.

Mål: 16 Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer
Delmål: 16.b Verka för och genomdriva icke-diskriminerande lagstiftning och politik för en hållbar utveckling
Indikator: 16.b.1 Andel av befolkningen som uppger sig upplevt diskriminering eller kränkande behandling de senaste 12 månaderna baserat på diskrimineringsgrund under internationell folkrätt

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Folkhälsomyndigheten

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Lovisa Sydén
E-post	agenda2030.indikatorer@folkhalsomyndigheten.se
Telefon	010-205 24 26

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Indikatorn mäts för att mäta utsatthet, kränkning, diskriminering i befolkningen. Proxyindikator.

Datakällor:

Datakälla för indikatorn är nationella folkhälsoenkäten, Hälsa på lika villkor, som är en nationell urvalsundersökning om hälsa, levnadsvanor och livsvillkor. Undersökningen riktar sig till personer i åldern 16-84 år och har genomförts varje år fram till till år 2016 men från med 2016 görs undersökningen vartannat år. Till följd av covid-19-pandemin planeras att genomföras en extra omgång under år 2021. För mer information om undersökningen hänvisas till undersökningens sida: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/om-vara-datainsamlingar/nationella-folkhalsoenkaten/>.

Tillgänglighet:

Indikatorn publiceras inte för närvarande någon annanstans. Dock finns det en annan indikator om upplevd kränkande behandling baserad på samma fråga i HLV publicerad i Folkhälsomyndighetens statistikdatabas *Folkhälsodata* http://fohm-app.folkhalsomyndigheten.se/Folkhalsodata/pxweb/sv/A_Folkhalsodata/A_Folkhalsodata_7_Kontroll_bSockul/krankt.px/ som till viss del överlappar i definition med indikator "Upplevt diskriminering eller kränkande behandling de senaste 3 månaderna baserat på diskrimineringsgrund under internationell folkrätt". Skillnaden mellan dessa ligger i att indikatorn "Kränkande behandling" som redovisas i *Folkhälsodata* utgörs av de i befolkningen som uppger svarsalternativen "Ja, någon gång" eller "Ja, flera gånger" på huvudfrågan. Däremot indikator 16.b.1 "Upplevt diskriminering eller kränkande behandling de senaste 3 månaderna baserat på diskrimineringsgrund under internationell folkrätt" exkluderar individer som har svarat "Ja, någon gång" eller "Ja, flera gånger" på huvudfrågan och samtidigt endast angett "Annat" än de uppräknade alternativen baserat på diskrimineringsgrunder i följdfrågan.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Samtliga personer folkbokförda i Sverige i åldern 16-84 år.

Variabler:

Andel (procent) med felmarginall av befolkningen 16-84 år, uppdelat på kön, åldersgrupper och total, som svarat att de upplevt kränkning under de senaste tre månaderna samt uppdelat på respektive diskrimineringsgrund från HLV 2020, 2018, 2016 och 2014. Både kön och ålder är registervariabler. Med kön avses juridiskt kön. Ålder indelas i åldersgrupper enligt 16-29 år, 30-44 år, 45-64 år och 65-84 år.

Referenstid:

Februari-maj 2014, februari-maj 2016, februari-maj 2018 och februari-maj 2020.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Datainsamling sker genom obundet slumpmässigt urval. Urvalsstorleken för åren 2014 och 2016 består av 20 000 personer. För åren 2018 och 2020 utökades urvalsstorleken till 40 000 personer. Urvalsramen i undersökningen skapades med hjälp av data från Registret över totalbefolkningen (RTB). Insamlingsmetod för undersökningen är en kombination av webbenkät och frågeblankett. Först skickades informationsbrev till deltagarna med inloggningsuppgifter till webbenkäten. Om svar ej inkom skickades en frågeblankett. För en mer detaljerad beskrivning kring genomförande av undersökningen hänvisas till undersökningens tekniska rapporter <https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/om-vara-datainsamlingar/nationella-folkhalsoenkaten/tekniska-rapporter/>.

Bearbetningar av data:

Indikatorn baseras på två frågor i den nationella Folkhälsoenkäten där andra frågan är ställd som en följdfråga. Enkätfrågorna nedan är tagna från undersökningsåret 2020.

Har du under de senaste 3 månaderna blivit behandlad/bemött på ett sätt så att du känt dig kränkt?

Nej
Ja, någon gång
Ja, flera gånger

Hade den kränkande behandlingen/bemötandet samband med något av följande?

Flera alternativ kan anges.

Etnisk tillhörighet
Kön
Sexuell identitet
Ålder
Funktionsnedsättning
Religion
Hudfärg
Utseende
Könsidentitet eller/och könsuttryck
Annat
Vet inte

I följdfrågan kan flera alternativ anges.

Beräkning av indikatorn:

Kalibreringsvikt har använts för beräkning av indikatorn. En detaljerad beskrivning över framställning av kalibreringsvikten återfinns i tekniska rapporterna för undersökningen.

För att kunna redovisa indikatorn fördelat efter åldersgrupper och kön och undvika alldeles för små grupper, behövdes vissa kategorier slås ihop. De kategorier som slogs var "Hudfärg" och "Etniskt tillhörighet" samt "Sexuell identitet/sexuell läggning" och "Könsöverskridande identitet och/eller könsuttryck". Denna uppdelning utgår ifrån att dessa diskrimineringsgrunder är lika i karaktär.

Individer som har angett "Ja, någon gång" eller "Ja, flera gånger" på huvudfrågan och sedan endast angett "Annat" i följdfrågan kodades som ej kränkta på grund av diskrimineringsgrund. Det antagandet som togs i analysen är att om man endast har kryssat i "Annat" i följdfrågan har man aktivt valt bort de andra svarsalternativen som beskriver de olika diskrimineringsgrunderna.

Granskning av indikatorn:

Indikatorn granskas vid framtagandet av intern arbetsgrupp.

Indikatorns tillförlitlighet

Bortfallet bedöms vara den största källan till osäkerhet, då dess påverkan på skevheten på beräknade statistiska storheter är okänd. Användningen av kalibreringsvikter vid framställning av statistiska storheter bedöms dock lindra skevheten i skattningar till en viss grad. Täckningsfel bedöms vara litet, liksom ramtäckningen bedöms som mycket god. För att begränsa mätfelet har enkätfrågorna i undersökningen genomgått mätteknisk granskning. Inga andra bedömning om förekomst av eventuella mätfel eller deras storlek har gjorts. Osäkerhetsmått som tas fram är felmarginal. Information om storlek på objektbortfallet såväl som partiella bortfallet för undersökning finns sammanställda i tekniska rapporterna för undersökningen.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Indikatorn framställs vartannat år i november/december.

Jämförbarhet över tid:

Undersökningen genomförs under månaderna februari-maj på det aktuella året. Enkätfrågor, både när det gäller frågornas lydelse och svarsalternativet som indikatorn bygger på har varit konstant över uppföljningsperioden med undantag för svarsalternativet "sexuell läggning" som blev ändrad till "sexuell identitet" från och med undersökningsåret 2018 i frågan "Hade den kränkande behandlingen eller bemötandet samband med något av följande?". Det är inte klarlagt hur mycket denna ändring kan inverka på jämförbarheten över tid.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Globala indikatorn efterfrågar upplevd diskriminering senaste 12 månaderna, och redovisad indikator efterfrågar upplevd diskriminering senaste 3 månaderna.

Globala indikatorn efterfrågar upplevt diskriminering eller kränkande behandling baserat på diskrimineringsgrund medan vår redovisning även inkluderar kategorin "Utseende" som var ett av svarsalternativen i frågan. Anledning till det är att svarsalternativet var vanligt förekommande som anledning till att ha blivit kränkt samt att en tidigare undersökning, Sexualitet och hälsa bland unga i Sverige (UngKAB15), visade att utseende var ett av de vanligaste skälen att man upplevde diskriminerande eller kränkande behandling.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/11272529714342b390d40fe3200f48cf/sexualitet-halsa-bland-unga-sverige-01186-2017-1-webb.pdf> .

Sam användbarhet:

Ingen information.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

Nationella folkhälsoenkäten – Hälsa på lika villkor
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/om-vara-datainsamlingar/nationella-folkhalsoenkaten/>

Tekniska rapporter

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/om-vara-datainsamlingar/nationella-folkhalsoenkaten/tekniska-rapporter/>

Folkhälsodata

http://fohm-app.folkhalsomyndigheten.se/Folkhalsodata/pxweb/sv/A_Folkhalsodata/A_Folkhalsodata_7_Kontroll_bSocKul/krankt.px/

Folkhälsomyndigheten. Sexualitet och hälsa bland unga i Sverige.

UngKAB15 – en studie om kunskap, attityder och beteende bland unga 16–29 år. Folkhälsomyndigheten; 2017.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/11272529714342b390d40fe3200f48cf/sexualitet-halsa-bland-unga-sverige-01186-2017-1-webb.pdf>